

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

Ірина КУЗАВА

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАКТИК**

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	016 Спеціальна освіта
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Корекційна психопедагогіка та логопедія
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	(016.02 олігофренопедагогіка)
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр зі спеціальної освіти за спеціалізацією «Олігофренопедагогіка»

Луцьк, 2022

УДК

**Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(Протокол № 9 від 18 травня 2022 р.)**

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАКТИК : методичні рекомендації для підготовки студентів 2-4 курсів галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», за ОС Бакалавр спеціальності 016 Спеціальна освіта / *Укл. Кузава І.Б.* Луцьк : ФОП Іванюк В.П., 2022. 29 с.

РОЗРОБНИК: *Кузава І.Б.*, завідувачка кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук, професор.

Рецензенти:

Пріма Р.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики початкової освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Луканьова Л.О. – вихователь-методист відокремленого дошкільного відділення «Сонечко» Крупівського навчально-реабілітаційного центру.

У методичних рекомендаціях подано опис навчальних і педагогічних практик (вид, обсяг кредитів, місце проведення, первинна посада, за якою проходить практика, а також компетентності, якими повинен оволодіти майбутній бакалавр спеціальної освіти), що виконуються студентами освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Для студентів і викладачів закладів вищої освіти, педагогів-дефектологів.

© Кузава І.Б., 2022
© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2022

ВСТУП

Наскрізна програма практики студентів зі спеціальності 016 Спеціальна освіта є навчально-методичним документом, який визначає основні положення та забезпечує єдиний комплексний підхід до організації всіх видів навчальної та виробничої практики, їх системність, безперервність і послідовність.

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка та логопедія» і відповідає стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) ступенем спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Комплекс навчальних і виробничих практик спрямований на формування умінь, навичок, компетентностей, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач вищої освіти та дає можливість займати відповідні посади.

<p><i>Ступінь вищої освіти</i> <i>Спеціальність</i> <i>Спеціалізація</i> <i>Освітньо-професійна програма</i> <i>Освітня кваліфікація</i></p>	<p>БАКАЛАВР 016 Спеціальна освіта 016.02 Олігофренопедагогіка Корекційна психопедагогіка та логопедія</p> <p>Бакалавр зі спеціальної освіти за спеціалізацією «Олігофренопедагогіка»</p>
--	---

№ з/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
1.	Волонтерська практика (1 курс, 2 семестр)	4	Заклади спеціальної освіти та навчально-реабілітаційні центри м.Луцька та Волинської області	Волонтер	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного</p>

					<p>демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-12. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-3. Здатність</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>соціальної інтеграції.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні, корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики.</p> <p>СК-18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів.</p>
--	--	--	--	--	---

2.	<p>Навчальна практика в навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах (2 курс, 3 семестр)</p>	4	<p>Навчально-реабілітаційні та інклюзивно-ресурсні центри м.Луцька та Волинської області</p>	<p>Олігофренопедагог, асистент олігофренопедагога, вчитель-логопед, асистент вчителя-логопеда, асистент вчителя (вихователя) в закладах спеціальної освіти</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати</p>
----	--	---	--	--	---

					<p>в команді.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-12. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні, корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики.</p> <p>СК-18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з</p>
--	--	--	--	--	---

					глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів
3.	Навчальна практика в спеціальних закладах (групах) дошкільної освіти (3 курс, 6 семестр)	4	Спеціальні заклади (групи) дошкільної освіти м.Луцька та Волинської області	Асистент Вихователя. Асистент вчителя-логопеда.	<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і</p>

					<p>письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-12. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>СК-12. Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні, корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики.</p> <p>СК-18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів.</p>
4.	<p>Педагогічна практика в закладах освіти з інклюзивним навчанням на посаді асистента вчителя (4 курс, 8 семестр)</p>	6	<p>Заклади освіти з інклюзивним навчанням м.Луцька та Волинської області</p>	Асистент вчителя	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до</p>

					<p>абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-12. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні,</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики.</p> <p>СК-18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів.</p>
5.	<p>Педагогічна практика в закладах освіти на посаді асистента вчителя-логопеда (4 курс, 8 семестр)</p>	6	<p>Заклади спеціальної та інклюзивної освіти м.Луцька і Волинської області</p>	<p>Асистент вчителя-логопеда</p>	<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційної-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види</p>

					<p>та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-12. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>реалізувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>СК-12. Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного</p>
--	--	--	--	--	--

					самовдосконалення, навчання та саморозвитку. СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні, корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики. СК-18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів.
--	--	--	--	--	---

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАСКРІЗНОЇ ПРАКТИКИ

I. Мета **волонтерської практики**: оволодіння студентами сучасними методами, формами навчально-виховної роботи у закладах освіти, ІРЦ, громадських організаціях, ознайомлення із основними засадами волонтерської діяльності, формування в них волонтерських умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання передового й новаторського педагогічного досвіду у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами

Завдання практики:

- знайомство із громадськими організаціями м. Луцька, де перебувають батьки та діти із особливими освітніми потребами;
- ознайомлення із основними засадами волонтерської діяльності;
- поглиблення і розширення теоретичних знань зі спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час проходження волонтерської практики;
- формування у студентів-бакалаврів психолого-педагогічних і методичних умінь роботи з дітьми із особливими освітніми потребами;
- формування у студентів навичок організації виховної роботи з дітьми, спираючись на знання з психології, педагогіки та фізіології, враховуючи

індивідуальні особливості здобувачів освіти;

- набуття досвіду роботи з дітьми з ООП, розвиток морально-етичних якостей, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Участь у настановній конференції з метою ознайомлення з методикою та організацією проходження волонтерської практики. Знайомство з керівниками волонтерської практики в закладах від кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, переліком баз практики. Складання індивідуального графіку роботи на період проходження практики.

2. Ознайомитися з розподілом студентів на волонтерську практику. Вивчити права й обов'язки студентів під час проходження практики. Проведення інструктажу з техніки безпеки.

3. Вивчення нормативних документів, що визначають особливості діяльності волонтерів. Спостереження та аналіз студентами практичних заходів (занять, консультацій, практикумів, круглих столів, виховних годин, культурно-мистецьких заходів і т.д.).

4. Написати педагогічні роздуми «Роль і місце волонтерства в сучасному українському суспільстві». Відзначити враження від створення освітнього середовища для виховання і навчання дітей з ООП. Підготувати щоденник до перевірки, презентацію закладу до творчого звіту. Взяти участь у заключній конференції.

II. Мета навчальної практики в навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах: сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про різні типи спеціальних закладів, особливості організації навчально-виховного та корекційно-розвивального процесів, професійну діяльність тих осіб, які забезпечують повноцінне функціонування навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрів, зокрема, директора, заступників директора, вчителя-класовода, вчителя-логопеда, олігофренопедагога, тифлопедагога, сурдопедагога, вихователів, керівника музичного, практичного психолога, реабілітолога, медичних працівників, обслуговуючого персоналу.

Організація навчальної практики здобувачів освіти 2 курсу спрямована на закріплення їхньої мотивації щодо вибору професії асистента олігофренопедагога, асистента вчителя-логопеда, асистента вчителя (вихователя), пізнавальної активності в опануванні майбутньою професією.

Педагогічний компонент проходження навчальної практики полягає в тому, щоб здобувача вищої освіти включалися в сферу діяльності навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрів, професійної діяльності олігофренопедагога, вчителя-логопеда, асистента вчителя (вихователя), інших працівників закладу, ознайомилися з історією розвитку різних типів спеціальних закладів, змістом, напрямками роботи. Практика сприяє позитивній адаптації студентів до обраної професії, формуванню інтересів до спеціальних закладів та професійної діяльності спеціального педагога.

Корекційно-педагогічний компонент проходження навчальної практики полягає в тому, щоб студенти познайомились із посадою олігофренопедагога та асистента олігофренопедагога, вчителя-логопеда та асистента вчителя-логопеда, асистента вчителя (вихователя) в закладах спеціальної освіти, наявністю обладнання для індивідуальної та групової роботи з дітьми, що сприятиме налаштуванню студентів отриманню спеціалізації у подальшому навчанні.

Завдання практики:

- формувати уявлення здобувачів освіти про сфери їх майбутньої професійної діяльності; ознайомити з різними типами навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрів;

- мотивувати студентів до розвитку професійно-значущих якостей, формування стійких моральних поглядів на професію олігофренопедагога, вчителя-логопеда, асистента вчителя (вихователя), бажання працювати в спеціальних закладах;

- формувати професійний інтерес до педагогічної діяльності олігофренопедагога, асистента олігофренопедагога, вчителя-логопеда та асистента вчителя-логопеда, асистента вчителя (вихователя) спеціального закладу;

- ознайомити студентів із формами, методами та змістом роботи у навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Участь у настановній конференції з метою ознайомлення з методикою та організацією проходження навчальної практики в навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах. Знайомство з керівниками навчальної практики від кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, переліком баз практики. Складання індивідуального графіку роботи на період проходження практики.

2. Ознайомитися з розподілом студентів на практику у навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах. Вивчити права й обов'язки студентів під час проходження практики. Проведення інструктажу з техніки безпеки. Екскурсія по закладу.

3. Вивчення та аналіз нормативних документів, що визначають професійні обов'язки олігофренопедагогів та асистентів олігофренопедагогів, вчителів-логопедів та асистентів вчителів-логопедів, асистентів вчителя (вихователя). Аналіз плану роботи спеціальних педагогів. Відомості про структуру спеціального закладу, основні напрями діяльності, склад фахівців, їхні професійні обов'язки. Аналіз системи роботи олігофренопедагога, вчителя-логопеда, асистента вчителя (вихователя) з дітьми та педагогами спеціального закладу - бази практики. Спостереження студентами практичних заходів (занять, консультацій, практикумів, круглих столів і т.д.), які проводить корекційні педагоги в спеціальному закладі - базі практики та їх аналіз.

4. Підготовка звітної документації та захист результатів практики в навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах. Оформлення у відповідності до визначених вимог індивідуального плану проходження практики, щоденника педагогічних спостережень, конспектів проведення залікових форм

роботи та звіту про проходження практики, що є основною формою звітності студента і має містити відомості про виконання практикантом усіх розділів програми практики, аналіз її результатів, мати висновки та пропозиції. Захист практики на підсумковій конференції. Презентація результатів практики в навчально-реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах на підсумковій конференції. Захист практики на підсумковій конференції. Підготовка звітної документації.

III. Метою навчальної практики в спеціальних закладах (групах) дошкільної освіти є удосконалення й поглиблення професійної компетентності бакалавра: реалізація педагогічних вмінь проведення навчальних та корекційно-розвиткових занять, виховних заходів з дітьми дошкільного віку з ООП у закладах спеціалізованої освіти (заклади (групи) спеціальної дошкільної освіти, групи при спеціальних школах (школах-інтернатах), санаторних школах (школах-інтернатах); соціально-реабілітаційні центри); формування вміння використання різноманітних технологій та методик проведення навчальних занять, застосування новітніх науково-технічних досягнень у галузі освітньо-корекційної роботи; практичне ознайомлення з системою виховної діяльності у спеціальних закладах освіти, системою і змістом роботи соціально-реабілітаційного центру; розвиток умінь проведення різноманітних форм навчальної, виховної, корекційної, розв'язкової роботи з дітьми означеної категорії; опанування практичних навичок та умінь надання необхідної психолого-педагогічної допомоги, створення відповідного освітньо-розвиткового середовища.

Завдання практики:

- ознайомлення зі структурою й особливостями функціонування закладів спеціальної дошкільної освіти, груп при спеціальних школах (школах-інтернатах) та санаторних школах (школах-інтернатах), соціально-реабілітаційних центрів, їхнім матеріально-технічним забезпеченням;

- ознайомлення з педагогічним досвідом педагогів-дефектологів, вихователів, асистентів, працівників соціально-реабілітаційних центрів; формування у студентів оціночних та рефлексивних умінь, необхідних для здійснення аналізу досвіду професійної діяльності вчителя-дефектолога і вихователя дітей з порушеннями психофізичного розвитку;

- поглиблення та закріплення теоретичних знань студентів з предметів фахової підготовки при здійсненні освітньої, виховної, корекційно-розв'язкової роботи з дітьми від 3 до 6-8 років з особливими освітніми потребами, забезпечення їхньої реабілітації та соціалізації;

- формування у студентів системи корекційно-педагогічних умінь, навичок і якостей особистості, необхідних для виконання функцій педагога (педагога-дефектолога, вихователя, асистента) спеціального закладу освіти, соціально-реабілітаційного центру (дитячого містечка);

- опанування умінь надання дітям від 3 до 6-8 років з особливими потребами комплексної соціальної, психологічної, педагогічної, медичної, правової, інших видів допомоги, зокрема дітям, які опинились в умовах соціально-реабілітаційного центру; проведення психолого-педагогічної корекції з урахуванням індивідуальних потреб кожної дитини;

- формування умінь облаштовувати відповідне освітньо-розвиткове середовище, створювати ергономічно-комфортні умови для здобуття дітьми освіти у спеціальних закладах, розробляти навчально-методичне забезпечення освітньо-корекційного процесу;

- удосконалення умінь педагогічної комунікації; формування умінь й навичок взаємодії із сім'ями дітей;

- формування професійної мотивації майбутнього спеціального педагога, стимулювання бажання працювати з дітьми, які мають особливі освітні потреби, виховання у студентів цікавості до майбутньої професії;

- вироблення у студентів творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності, придбання ними навиків аналізу результатів своєї праці, формування потреби в самоосвіті.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Організація діяльності студента-практиканта. Ознайомлення з особливостями організації життєдіяльності дітей, планування та здійснення корекційно-педагогічного, реабілітаційного процесу в умовах спеціального закладу дошкільної освіти, соціально-реабілітаційного центру (дитячого містечка) тощо.

2. Самостійне виконання студентами-практикантами обов'язків педагогічних працівників (відповідно до профілю закладу).

3. Підготовка звітної документації та захист результатів педагогічної практики.

IV. Мета педагогічної практики в закладах освіти з інклюзивним навчанням на посаді асистента вчителя: ознайомити студентів із сучасною системою освітньо-корекційних послуг, змістом професійної діяльності асистента вчителя; залучити студентів до безпосередньої практичної діяльності у закладах освіти з інклюзивним навчанням.

Завдання практики:

- розвиток професійної мотивації, професійно значущих рис і якостей особистості;

- набуття студентами як асистентів вчителя практичних навичок організації навчально-корекційної та корекційно-виховної роботи;

- розвиток творчих здібностей студентів;

- навчання плануванню та організації робочого часу;

- формування навичок ведення робочих записів;

- самовиховання майбутнього асистента вчителя;

- застосування на практиці знань, набутих у процесі теоретичного навчання;

- формування вмінь самостійно приймати професійно значущі рішення.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Участь у настановній конференції з метою ознайомлення з методикою та організацією проходження педагогічної практики в закладах освіти з інклюзивним

навчанням. Знайомство з керівниками навчальної практики в закладах освіти з інклюзивним навчанням від кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, переліком баз практики. Складання індивідуального графіку роботи на період проходження практики.

2. Знайомство з розподілом студентів на практику у закладах з інклюзивним навчанням. Вивчення прав і обов'язків студентів під час проходження практики. Проведення інструктажу з техніки безпеки. Екскурсія по закладу.

3. Ознайомлення із педагогічним процесом групи (класу) закладу освіти з інклюзивним навчанням; спостереження та аналіз занять, які проводять фахівці ІРЦ, асистенти вчителя (вихователя); здійснення психолого-педагогічного вивчення дітей. Аналіз відомостей про структуру закладів освіти з інклюзивним навчанням, основні напрями діяльності, склад фахівців, їхні професійні обов'язки. Самостійне проведення студентами прийому дітей, прогулянки, ігор, організації їхньої життєдіяльності. Розробка конспекту відкритого залікового заняття, виготовлення наочного матеріалу для роботи з дітьми.

4. Проведення відкритих залікових занять; завершення психолого-педагогічного вивчення дітей; оформлення психолого-педагогічної характеристики на дитину (учня), групу (клас), документації практики. Визначення вражень від створення освітнього середовища для виховання і навчання дітей з ООП в умовах інклюзії. Підготовка щоденника до перевірки, презентації загальноосвітнього закладу та (або) інклюзивно-ресурсного центру до творчого звіту. Участь у підсумковій конференції.

У. Метою педагогічної практики в закладах освіти на посаді асистента вчителя-логопеда є підготовка студентів до самостійного виконання функцій асистента вчителя-логопеда в умовах освітнього процесу закладів освіти; формування вмінь організації та проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми дошкільного та шкільного віку; удосконалення навичок практичної діяльності; розвиток навичок системного кваліфікованого педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку у процесі здобуття освіти.

Завдання практики:

- поглиблення та закріплення теоретичних знань з студентів зі спеціальної педагогіки та психології при здійсненні корекційно-розвиткової роботи впродовж освітнього процесу та позаурочної діяльності з метою реабілітації та запобігання розвитку складної структури порушення у дітей;

- формування у студентів системи корекційно-педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій асистента вчителя-логопеда закладу освіти;

- виховання любові та відповідального ставлення до педагогічної професії.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Установчий інструктаж з педагогічної практики. Ознайомлення із закладом освіти, режимом його роботи і правилами внутрішнього розпорядку. Вивчення статуту та структури закладу освіти. Знайомство з педагогічним

колективом, обговорення плану роботи. Ознайомлення з плануванням та організацією корекційно-педагогічного процесу в класі, за яким закріплено студента. Вивчення особових справ та висновків про комплексну оцінку розвитку учнів класу. Ознайомлення з розкладом уроків та режимом дня учнів, графіком проведення індивідуальних та групових корекційно-розвиткових занять вчителя-логопеда. Складання перспективного плану на період практики. Відвідування й аналіз уроків учителів, ведення записів уроків, участь в їх обговоренні. Ознайомлення з календарними та поурочними планами вчителя-логопеда. Спостереження за корекційно-виховною роботою вчителя-логопеда, аналіз взаємодії вчителя та вихователя групи подовженого дня. Консультація з викладачем - керівником від кафедри ЗВО.

2. Ознайомлення з особливостями планування та організації корекційно-педагогічної діяльності вчителя-логопеда та асистента вчителя-логопеда. Робота з документацією учителя-логопеда. Вивчення процедури зарахування дітей до закладу освіти, планів роботи, аналіз тематики, відповідності форм, методів і засобів розвитку. Ознайомлення з документацією логопеда, з обладнанням логопедичного кабінету, систематизацією наочно-дидактичного матеріалу. Знайомство з формами та системою логокорекційної роботи закладу освіти. Спостереження за обстеженням дітей з мовленнєвими порушеннями, яке проводить вчитель-логопед. Відвідування індивідуальних, підгрупових, фронтальних занять, які проводить вчитель-логопед (з обов'язковим конспектуванням та обговоренням). Спостереження за обстеженням дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку, яке проводить вчитель-логопед. Підготовка обладнання, наочності та мовленнєвого матеріалу для проведення логопедичного обстеження дітей з мовленнєвими порушеннями. Самостійне проведення обстеження дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку (з обов'язковим заповненням протоколів обстеження та мовленнєвих карток). Ознайомлення з перспективним та щоденним плануванням, розробкою логопедом індивідуальних та фронтальних (підгрупових) занять. Відвідування індивідуальних та фронтальних (підгрупових) занять, які проводить вчитель-логопед (з обов'язковим конспектуванням та обговоренням). Самостійне складання 3-х планів-конспектів корекційно-розвиткових занять з корекції мовлення, корекції розвитку, логоритміки, лікувальної фізкультури. Підготовка обладнання, наочності та мовленнєвого матеріалу для проведення занять з дітьми.

3. Самостійне виконання студентами-практикантами обов'язків асистента вчителя-логопеда. Здійснення контрольної-аналітичної діяльності. Спостереження за проведенням вчителем-логопедом занять різних типів (фронтального, підгрупового, індивідуального та ін.). Аналіз відповідності їх тематики календарному плану вчителя-логопеда, відповідності змісту – програмовим вимогам та віковим особливостям дітей. Співставлення взаємозв'язку в роботі учителів предметних уроків з роботою вчителя-логопеда.

Виконання студентами-практикантами обов'язків асистента вчителя-логопеда. Самостійне проведення практикантами індивідуальних корекційно-розвиткових занять. Самостійне виготовлення наочних посібників та стимульних матеріалів до занять:

- проводити заняття з учнями щодо усунення різних порушень розвитку (відповідно до структури порушення); заняття з учнями проводяться за розкладом в години, вільні від уроків;

- здійснювати систематичний зв'язок із заступниками директорів з навчально-виховної роботи своїх підшефних шкіл, класними керівниками і батьками учнів з особливими освітніми потребами; - відвідувати уроки з метою вироблення єдиної спрямованості в роботі вчителя-логопеда, асистента вчителя-логопеда і вчителів з учнями, які мають особливі освітні потреби; - здійснювати взаємодію з учителями з питань освоєння учнями загальноосвітніх програм;

- інформувати педагогічну раду школи про завдання, зміст і результати корекційно-розвиткової роботи;

- по завершенні занять проводити випуск (випускне корекційно-розвиткове заняття), на якому оцінюються успіхи дітей з якими проводились корекційно-розвиткові заняття;

- проводити серед вчителів і батьків учнів психопрофілактичну роботу щодо попередження та корекції порушень психофізичного розвитку;

- брати участь (виступати з повідомленнями та доповідями) в засіданнях психолого-педагогічних консилиумів;

- брати участь у проведенні батьківських зборів і наданні консультацій батькам;

- займатися обладнанням кабінету і систематично оснащувати кабінет необхідним дидактичним матеріалом;

- підтримувати зв'язок зі спеціалістами інклюзивно-ресурсних центрів;

- систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію;

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки і протипожежного захисту;

- забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів під час навчального процесу;

- вести документацію за встановленою формою. Консультація з викладачем – керівником від кафедри ЗВО.

4. Підготовка звітної документації та захист результатів педагогічної практики. Оформлення у відповідності до визначених вимог індивідуального плану проходження педагогічної практики, щоденника педагогічних спостережень, конспектів проведення залікових форм роботи та звіту про проходження практики, що є основною формою звітності студента і має містити відомості про виконання практикантом усіх розділів програми практики, аналіз її результатів, мати висновки та пропозиції. Захист практики на підсумковій конференції. Презентація результатів педагогічної практики на підсумковій конференції. Захист практики на підсумковій конференції. Підготовка звітної документації

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

- від університету: методист від кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, який забезпечує проведення практики,

заступник декана факультету педагогічної освіти та соціальної роботи, декан факультету педагогічної освіти та соціальної роботи;

- *від бази практики*: керівник практики від бази практики. Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами (силабусами) практик.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами (силабусами) практик, за пропозиціями випускової кафедри та затверджуються радою факультету педагогічної освіти та соціальної роботи.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи студентів під час проходження практик визначаються робочими програмами (силабусами) практик. Підсумки практик підводяться керівником практики від кафедри на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумкових конференціях. Результати практик обговорюються на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, науково-методичної та вченої ради факультету педагогічної освіти та соціальної роботи.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

№ п/п	Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1	Оформити щоденник спостережень	До 40
2	Скласти психолого-педагогічну характеристику на дитину	До 20
3	Підготувати колективну медіа-презентацію про заклад спеціальної освіти чи заклад з інклюзивним навчанням або інклюзивно-ресурсний центр	До 40
	Сума	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Кількість балів за проходження навчальної практики залежить від дотримання таких *вимог*:

- 1) своєчасність виконання навчальних завдань (дедлайн); повний обсяг їх виконання;
- 2) якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання;
- 3) творчий підхід у виконанні завдань;
- 4) ініціативність у навчальній діяльності.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>). Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

1. Щоденник навчальної практики.
2. Звіт студента про проходження практики.
3. Портфоліо майбутнього асистента вчителя (логопеда, олігофренопедагога, волонтера) у вигляді папки, що містить наступну документацію:
 - а) довідка про заклад освіти із зазначенням загальної кількості дітей та кількості дітей із порушеннями психофізичного розвитку;
 - б) розклад (режим) роботи закладу освіти з інклюзивним навчанням та ІРЦ;
 - в) приклад календарного планування асистента вчителя на одне півріччя;
 - г) приклад щоденного плану асистента вчителя (вихователя);
 - д) перелік дидактичних, сюжетно-рольових, рухливих ігор для певної категорії дітей і віку (згідно класу/групи, у якому проводиться практика);
 - ж) конспекти проведених ігор: 1 дидактичної, 1 сюжетно-рольової і 1 рухливої гри;
 - з) розроблений спільно з асистентом вчителя (вихователя) конспект виховного заняття до свята.
4. Психолого-педагогічна характеристика на дитину.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вержиховська О. М. Педагогічна практика : навч.-метод. посіб. / О. М. Вержиховська, О. В. Гаврилов. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. 88 с.
2. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : навч. посіб. за модульно-рейтинговою системою навчання для студ. магістратури / С. С. Вітвицька. К. : Освіта, 2005. 396 с.
3. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : методологічні поради молодим науковцям. К.-Вінниця : Планер, 2010. 308 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К.: Світ, 2004. 147 с.
5. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / кол. авторів ; за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 236 с.

6. Інклюзивна освіта : теорія і практика : навч.-метод. посіб. / [колек. авторів ; за заг. ред. С.П.Миронової]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. Ч.1. 192 с.

7. Інклюзивна освіта : теорія і практика : навч.-метод. посіб. / [колек. авторів ; за заг. ред. С.П.Миронової]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. Ч.2. 184 с.

8. Історія, теорія та практика волонтерського руху в Україні : наук.-навч.-метод. посіб. / [за заг. ред. С. Я. Харченка]. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2008. 320 с.

9. Лях Т. Л. Методика організації волонтерських груп : навч. посіб. / Т. Л. Лях. К. : КУ ім. Бориса Грінченка, 2010. 160 с.

10. Менеджмент волонтерських груп від А до Я: навч.-метод. посібник / За ред. Т. Л. Лях,; авт.-кол.: З.П. Бондаренко, Т.В.Журавель, Т.Л. Лях та ін. Версо-04, 2012. 288 с.

11. Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівця у вищому навчальному закладі: інформ. видан. / укл. Л. В. Петренко, І. Є. Ємець. СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2009. 24 с.

12. Організація навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання [Електрон.ресурс] : Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/9-384 від 18.05.2012 // Міністерство освіти і науки України : [сайт]. – Текст. дані. Київ, 2017. Режим доступу : old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/1287-

13. Основи корекційної педагогіки : навч. посіб. / С.П.Миронова, О.В.Гаврилов, М.П.Матвеева; заг. ред. С.П.Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 264 с.

14. Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр : постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 // Кабінет Міністрів України: [сайт]. Київ, 2017. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF>.

15. Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання [Електрон. ресурс] : лист Міністерства освіти і науки України від 26.07.2012 № 1/9-529 // Міністерство освіти і науки України : [сайт]. Текст. дані. – Київ, 2017. Режим доступу : [old.mon.gov.ua/img/zstored/files/1_9-529\(2\).doc](http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/1_9-529(2).doc)